

Vyšší odborná škola, Střední škola,

Centrum odborné přípravy,

Sezimovo Ústí, Budějovická 421

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

školní rok 2018/2019

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento KPŠ	Vyšší odborná škola, Střední škola, Centrum odborné přípravy, Sezimovo Ústí, Nerudova 421
Jméno a příjmení ředitele	Doc. PhDr. Mgr. Hrušková Lenka, Ph.D.
Telefon na ředitele	381 407 103, 721 047 336
E-mail na ředitele	hruskova@copsu.cz
Schválila : Doc. PhDr. Mgr. Hrušková Lenka, Ph.D.	3. 9. 2018

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Miroslav Hošek
Telefon	381 407 187, 602 430 342
E-mail	hosek@copsu.cz
Vypracoval: Miroslav Hošek	3. 9. 2018

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Miloš Blecha
Telefon	381 407 200, 723 831 883
E-mail	blecha@copsu.cz
Přezkoumal: Mgr. Miloš Blecha	3. 9. 2018

Jméno a příjmení školního psychologa	Mgr. Jana Říčařová
Telefon	381 407 408, 606 610 898
E-mail	ricarova@copsu.cz

Vyšší odborná škola, střední škola	počet tříd 36	počet žáků 677
------------------------------------	------------------	-------------------

OBSAH:

1. Účel
2. Cíl
3. Vymezení pojmů
4. Působnost
5. Specifika školního programu prevence
6. Hlavní zásady programu – oblasti prevence
7. Základní přístupy
8. Náplň práce školního metodika prevence
9. Program preventivních aktivit pro žáky školy

1. ÚČEL

Tento program stanovuje cíle a úkoly školy při realizaci prevence rizikového chování na uvedené období, které vycházejí z Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 20 006/2007-51 ze dne 16.10.2007). Tento metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) ve školách a školských zařízeních je v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, Konceptí státní politiky pro oblast dětí a mládeže, Národní strategií protidrogové politiky, Strategií prevence kriminality a Strategií prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

2. CÍL

Primární prevenci sociálně patologických jevů u žáků v působnosti MŠMT je třeba zaměřit na:

- a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:
  - záškoláctví,
  - šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
  - kriminalita, delikvence,
  - užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky – dále jen „OPL“) a onemocnění HIV/AIDS a další infekční nemoci související s užíváním návykových látek,
  - závislost na politickém a náboženském extremismu,
  - netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)
- b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
  - domácího násilí,
  - týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
  - ohrožování mravní výchovy mládeže,
  - poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Aktivity školy jsou cíleně směřovány k efektivní primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neúčinné primární prevence.

3. VYMEZENÍ POJMŮ

Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků – základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Jedná se o oblast zabývající se prevencí s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládnutí konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládnutí úzkosti a stresu apod.

Neúčinná primární prevence:

- a) zastrasování, citové apely, pouhé předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, potlačování diskuse,
- b) hromadné aktivity nebo promítání filmu by měly být pouze doplňkem, na který by měl vždy navazovat rozhovor v malých skupinkách.

Minimální preventivní program – konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Minimální preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Minimální preventivní program je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence, podléhá kontrole České školní inspekce, je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

PŮSOBNOST

Tento program je závazný pro všechny zaměstnance organizace VOŠ, SŠ, COP Sezimovo Ústí. Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u žáků dotýká:

- oblasti zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblasti společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
- oblasti přírodovědné (biologie člověka, fyziologie, chemie),
- oblasti rodinné a občanské výchovy,
- oblasti sociálně-právní.

5. SPECIFIKA ŠKOLNÍHO PROGRAMU PREVENCE

Škola vytvářela tento program jako základní nástroj prevence. Nárůst různých sociálně patologických jevů včetně zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního věku se stává celospolečenským problémem. Děti a dospívající patří k nejohroženější skupině. Proto je důležité navázat kontakt v době středoškolských studií, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice, naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Preventivní aktivity vychází a jsou v souladu s níže uvedenými dokumenty:

- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 – 2012.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže – č. j. 14514/2000 – 51.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikánování mezi žáky škol a školských zařízení – č. j. 28 275/2000 – 22.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance – č. j. 14423/99 – 22.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikánování mezi žáky škol a školských zařízení.
- Evaluace a diagnostika preventivních programů.

Uvedené dokumenty jsou k dispozici na internetových stránkách MŠMT www.msmt.cz.

- Školní řád COP Sezimovo Ústí

6. HLAVNÍ ZÁSADY PROGRAMU - OBLASTI PREVENCE

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, dnes již rizikové chování žáků, zahrnuje v souladu s metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy aktivity v těchto oblastech:

- extrémní projevy agrese, zneužívání a šikany
- záškoláctví
- poruchy příjmu potravy

- drogové závislosti, alkoholismus a kouření
- kriminalita a delikvence
- virtuální drogy (počítače, televize a video)
- patologické hráčství
- vandalismus aj. formy násilného chování
- xenofobie, rasismus
- negativní působení sekt
- sexuálně rizikové chování

7. ZÁKLADNÍ PŘÍSTUPY

V tomto školním roce bude věnována zvýšená pozornost následujícím základním přístupům:

- mapovat výskyt legálních a nelegálních drog
- zaměřit se na vytváření příznivého klimatu ve školních třídách – potírání šikany
- snížit na naší škole počet záškoláctví
- aktivity zaměřit na poskytování informací žákům v rámci výchovně vzdělávacího procesu
- poradenské činnosti poskytovat přímo ve škole nebo ve spolupráci se specializovanými zařízeními
- vést žáky k bezpečnému užívání internetu
- informovat žáky o právních důsledcích šikany, zastrašování, projevů rasismu a užití násilí

8. NÁPLŇ PRÁCE ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE

Metodická a informační činnost

- metodicky usměrňuje a sjednocuje prevenční činnost třídních učitelů a poskytuje jim obsahovou a metodickou pomoc.
- uskutečňuje vlastní prevenční činnost u žáků, kteří ji vyžadují z výchovných, sociálních a jiných důvodů.
- podává iniciativně vedení školy návrhy a doporučení týkající se prevence.
- sleduje změny v právních předpisech týkajících se problematiky prevence a seznamuje s nimi ostatní pedagogické pracovníky.
- sám se vzdělává v oblasti nových a alternativních výchovných a prevenčních trendů, informuje o nich pedagogické pracovníky.
- úzce spolupracuje s vedením školy a výchovným poradcem, školním psychologem

Práce se žáky

- pomáhá učitelům při vyhledávání a sledování problematických žáků.
- věnuje zvýšenou pozornost žákům s problémovým a rizikovým chováním.
- ve spolupráci s vedením školy, školním psychologem a pedagogickými pracovníky se podílí na prevenčních programech organizovaných školou.

Specifické oblasti

- pomáhá při řešení konfliktních situací ve škole (rodiče – učitel, učitel – žák, žák – žák).
- sleduje projevy zneužívání návykových látek a ostatní sociálně patologické jevy (SPJ) a navrhuje nápravná opatření.
- zajišťuje koordinaci a spolupráci při osvětových a konzultačních akcích k problematice návykových látek a ostatních SPJ (zákonní zástupci, pedagogičtí pracovníci, odborníci).
- společně s vedením školy zajišťuje spolupráci s orgány státní správy a samosprávy, zejména s orgány péče o dítě, sociálním kurátorem, sociálně právní komisí na ochranu dítěte, s Policií ČR, s PPP, SVP,...apod.

9. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

9.1. Konzultační hodiny školního metodika prevence

(Miroslav Hošek)

Pondělí - pátek: vždy po domluvě.

9.2. Schránky důvěry

Umístěny: v budově C, v 1. patře odpočívárny
v budově G (domov mládeže) v 1. patře – chodba

Žáci do ní mohou anonymně vkládat své dotazy směrem ke školnímu metodikovi prevence. Slouží nejen pro dotazy, ale také pro stížnosti a problémy, se kterými potřebují děti poradit. Na řešení dotazů a problémů se následně podílejí vedení, školní metodik prevence, školní psycholog a výchovný poradce (viz. příloha).

9.3. Informační nástěnka

V budově školy vedle schodiště je umístěna nástěnka sloužící pro předávání informací z oblasti výchovného poradenství a primární prevence /základní informace pro žáky, obměna materiálů, získávání nových materiálů a informací žákům/.

9.4. Mapa školy

Ke zjištění aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole je využívána zejména práce třídních učitelů, připomínky žáků, třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru. Zjišťování je průběžné, jsou využívány poznatky z obsáhlého šetření. Mapa školy (pravidelné sledování sociálně patologických jevů pomocí různých dotazníků, sociometrických šetření).

V naší práci bychom rádi vyzkoušeli a ověřili další techniky - např. Dotazník CES - Sociální klima školní třídy (Mareš,1998), Tarterův a Fagestromův test závislostí, test potřeb, dotazník stylu učení LSI a Torresův test zjišťování učebních stylů.

9.5. Aktivity zaměřené na problémové žáky – řešení aktuálních kazuistik

- sledování kauz problémových žáků s detekovaným rizikovým chováním, řešených na školní výchovné radě
- úzká spolupráce se Školním poradenským pracovištěm při preventivní práci i odborném řešení jednotlivých kazuistik výchovného poradce; školního psychologa; a metodika prevence
- analýza příčin problémů vybraného žáka z pohledu spolužáků, třídního učitele i rodičů s cílem prevence recidivy.

9.6. Aktivity zaměřené na snižování záškoláctví a vysoké absence žáků

- upřesnění interní metodiky k postupu školy i jednotlivých pedagogů při prevenci záškoláctví a vysoké absence,
- upřesnění interní metodiky k postupu školy i jednotlivých pedagogů při řešení vybraných případů záškoláctví a vysoké absence,
- úzká spolupráce s třídními učiteli směřující k pomoci problémovým žákům a klimatu třídy (školy),
- spolupráce při zapracování Metodického pokynu MŠMT č. j. 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví do Školního řádu a dokumentů školy.

9.7. Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s Preventivním programem v rámci třídních schůzek,
- nabídka propagačních materiálů o drogách,
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami atd., kontakty na specializovaná pracoviště.
- Den otevřených dveří: 1. 12. 2018 a 9. 2. 2019

Kontakty na specializovaná pracoviště:

Auritus Tábor 390 01, Klokotská 114, telefon: 381 255 999, www.auritus.cz

E-mail: auritus@iol.cz

Cheiron Tábor 390 01, Děkanská 302, telefon: 381 257 324, www.cheiront.cz

E-mail: cheiront@cheiront.cz

OSPOD Tábor, Husovo nám. 2938, telefon: 381 486 414

Okresní metodik prevence: Ing. Monika Pýchová, e- mail: monika.pychova@pppcb.cz,

tel: 381 927155

Pedagogicko-psychologická poradna Tábor, Martina Koláře 2118, telefon: 381 252 851

Policie ČR Tábor, Soběslavská 2763, telefon: 974 238 111
Městská policie Sezimovo Ústí, Dr. E. Beneše 21, telefon: 381 276 003

Školní preventivní tým:

Doc. PhDr. Mgr. Hrušková Lenka, Ph.D. ředitelka školy
Mgr. Miloš Blecha výchovný poradce
Miroslav Hošek metodik prevence
Mgr. Jana Říčařová školní psycholog

9.8. Monotematické akce pro žáky: “ DNY PREVENCE“

- **Dny prevence pro žáky 1. ročníků** - v rámci adaptačních kurzů proběhnou přednášky se školní psycholožkou Mgr. Janou Říčařovou, které budou zaměřeny především na problematiku záškoláctví, zdravé výživy, přednášky s Doc. MUDr. Zvěřinou, zaměřeny na sexuální výchovu mládeže, preventivní program se zástupcem Policie ČR, zaměřený na užívání drog a kouření, přednáška s metodikem prevence Miroslavem Hoškem zaměřená na šikanu – září 2018
- **Praktické zážitkové semináře pro pedagogy** (v rámci dalšího vzdělávání pedagogů proběhnou semináře zaměřené na asertivitu) – 29. – 30. 10. 2018, 11. 3. 2019
- **Lyžařský výcvikový kurz** pro žáky 1. a 2. ročníků, termín 27. 1. 2019 – 2. 2. 2019

9.9. Zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, adaptačních kurzů pro všechny žáky prvních ročníků, exkurzí, ŠVP .

9.10. Spolupráce školního metodika prevence s výchovným poradcem, školním psychologem, třídním učitelem a ostatními pedagogy.

9.11. Průběžné doškolení a vzdělávání školního metodika prevence Miroslava Hoška s využitím nabídek krajské metodičky prevence Mgr. Ivy Divoké - krajský školský koordinátor prevence rizikového chování.

Seminář Rizika virtuálního světa ve školství – rizikové chování žáků – kyberšikana s lektorem Petrem Šmídem, Krajský úřad, odbor školství, mládeže a tělovýchovy České Budějovice, v termínu 21. 11. 2018

Seminář Problematika sociálně – patologických jevů ve školách s lektorkou Bc. Lenkou Poláškovou, Praha 11. 3. 2019

Knihovna přízemí budova A – odborná literatura zaměřená na výchovu a problematiku mládeže

Projektové dny – Den s technikou - červen 2019